

Псэуальэхэм яшын, ягъэцэкіэжын зэрэлъыкіятэрэ ыупльэкіугь

Адыгэ Республика́м и Мышъхэу ТхъакІущынэ Асльан Мыекъуапэ щашырэ ыкІи щагъецкІэжырэ псэуальхэм ашыщхэм тыгъуасэ ашылагь. Непэрэ мафэм ехуулІэу Йофхэм язытет зыфэдэм зыщиғъэгъозагъ, псэольэшІхэм гущыІгъу афэхъугъ. Ащ игъусагъэх муниципальнэ образованиеу «Къалзу Мыекъуапэ» иадминистрацие ипащэу Александр Наролиныр, АР-м физическу культу-рэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитет итхъаматзу Хъасанэкъо Мурат, нэмыхІэри.

АР-м и Лышхъэ апэй зэклоглагъэр урамхэу Хъахъуратэм ыцэ зыхырэмэр Подгорнэм-ре зыщизэхкыихэрэ гьогоу мы уахътэм игъэктыгье гъэцэ-кляжынхэр зыщыклохэрэр ары.

Александр Наролиным кызыэ-
риуягъэмкэ, республикэм ипа-
щэхэр Іэпынэгту къазэрэфхэу-
хэрэм ишуягъэкэ мы аужыре
ильэсхэм Мыекуяапэ ильгогу-
хэм игъэклотыгъэ гъэцкэлжын-

хэр арашыллагъэх. 2014 — 2015-рэ ильэсхэм республикэйн бюджетым къыхэхыгъэ сомэй миллион 250-рэ аш пэуягъэхъагь. Мы ильэсүм сомэ миллионы 150-рэ агъэфедэнэу агъэнафэ. Аш ишуягъэклэ гъэцэклэжынхэр зышкылохэрэ обьект-хэм япчьяагын хэхъуагь. Блэклигъэ ильэсүм участки 10 агъэцэклэжыгь, гьогу псэолийн 3 клю ашыгь. Гухэльэу щылэм-кль мы ильэсүм къалэм игью-гу участкэ 15-мэ гъэцэклэжынхэр ашыклощтых, 10-р зэтыра-гъэспсыхъагь, адрэхэм альэнэ-кьюкли гумэктыгь щылэштэп, бжыхъэм ехүуллэу товшэнхэр аухыштых. Гъэцэклэжынхэм

къадыхэлтыгээр гъогу тамыгъэхэр, бордюрхэр агъеуцуух, лъесрыкло гъогухэр агъепсих.

— Цыфхэм, гъогу-патруль къулыкъум яштоигъонигъэхэр къидэтлэтигээ, гъэцэктэжжинхэр нахь зищыклагъе урамхэр къыхэтэхых, ахэр зерифэшшиуашэу зэтетэгъэпсихъях. Къэлэ гупчэ паркыр, Ленинным ыцлэ зыхыре площадыр, нэмыхи чылгэхэри аужыре шапхъэхэм адиштэу тшыгъэх. Гъогухэм ягъэктэжжин тилофшиэн изыедзыгъюу щит, арышь, транспорт инфраструктурэм изэтгээпсихълан тапэкли лыцдъеклотэшт. Мыекъуалэ итепльэ нахь дахаа шыгъянным тыргын,

зическе күлтурэмрэ спортымрэ хэхъоныгъэхэр ашынхэм фэгъэхыгъ» зыфиорэ федеральнэ программэм игъэцэклэн ар къыдыхэлтыгатъ. Мыщ сомэ миллион 90-рэ пэуягъэхьашт, аш ипроцент 40-рэ республикэ бюджетым къыхэхыг. Псэуальэм гектар 1,3-рэ ыубитыщ, метрэ 50, 25-рэ ыкли 15 зиклыхэгъе щэрионги 3 къыдыхэлтыгтэгъэшт. Джащ фэдэу спортсменхэм зызщафэпэн, зызщаэпскын альэкйышт чыныгэхэр, тренажернэ залхэр, нэмыхи хэтыщтых. Джащ фэдэу Адыгейим щэрионымкэ спортым имузей къыщызэлиахышт, мы спорт лъэпкыымкэ республикэм итэхъягъэхэр мыщ щизэхэугьюоецгэштых — кубкэхэр, медальхэр члэлъищтых.

— Хабээ зэрэхъугъэу, республикэм щашыре ыкли ща-

лах даахь шынвэлтлийн түүрэлтышт, — къыуагъ Тхъаклы-шынг Ааслан.

Мы мафэм республикэм ипащэ зэкlopлагъэхэм ащищгъэцэклэжбынхэр зыщыкорэ республике стадионыр. Псэолъяшл lofshlэн шыхаалэхэр мышщаухыгъэх, мы уахтам темир трибунэм ишын лягъэклюатэ. Аш пэхуяшт ахьщэм щыщэу сомэ миллион 53-р блэкыгъэ ильэсэм республикэ бюджетым кытгупшигъ. Мы ильэсэм зэрагъэнэфагъэмкіэ, джыри миллион 40 фэдиз пэхуагъэхьяшт. Нэбгырэ мин 14-м ехъу зыдэфэшт стадионым изэтэгъэпсихан зэкэмкі сомэ миллион 733-рэ фэдиз тефагъ, аш щыщэу сомэ миллион 530-р федеральнэ гуччэм, адрэр республике бюджетым къатгупшигъэх.

Гъэцэклэжбырэ псэуальэхэр къэтэклухъях, lofхэм язытет зыфдэм зыщитэгъэгъуазэ, щыклагъэхэр, гумэкыгъохэр дэгъэзижыгъэнхэмкэ шшъерильхэр тэгъэнафэх. Непэ тызэклолгъэ объектхэм язэтегъэпсихан игъом зэшшохыгъэ мэхъу, ашкэ псэольшлхэм тафраз. Щэриопл комплексыр мы ильэсэм итыгъэгъазэ къызэлутхынэу тэгъэнафэ. Республикэ стадионми игъэцэклэжбын ыкэм фэкло. Олимпиадэ джэгунхэм, дунаим, Европэм, Урысыем ячемпионхэр ыкли хагъэунэфыкырэ чылгэхэр къыдээзыхыгъэ спортсменыбэ республикэм ил. Ахэм гъэхягъэу ялхэм тиньбжыкхэм ахагъахъозэ ылекэл лыклютэнхэм, зэрифэшушуашэу эзэнкъокуухэм зафагъэхязырын амал яланым тшынга спор

АР-м и Лышьхъэу Тхъаку-
щынэ Аслъанэр УФ-м спор-
тымкэ иминистрэу Виталий
Муткорэ зээгэйнэгъэу зэда-
шыгъэм диштэу Мыекьюап щэ-
рионгэ комплекс щашы. «Фи-

ТХАРКЬОХЬО Адам.
Сурэтхэр А. Гусевым ты-
рихыгъэх.

ОЛИМПИАДЭ ДЖЭГУНХЭР

Цыхъэу фашырэ къегъешъипкъэжьы

Урысые Федерацием ихэшыпкыгъэ командэ хэтэу Мудранэ Бисльян Олимпиадэ джэгунхэу Рио-де-Жанейро щыклохэрэм дзюдомкэ дышье медалыр къащидихыгъ. Батырм гъехъагъэу спортышом щи-шыгъэм дунэе мэхъянэ и. Опсэу, Бисльян! Апэрэ дышье медалыр Урысыем къызэрэ-фэхьыгъэм тигъэгушхуагъ.

Бэнэгъухэр

Килограмм 60-м нэс къэзыцхэхэрэм якуп бэнэгъухэр зэрэцкүагъэхэр зэтэгьяшэх. Голландиен къикыгъэ Жероен Муренэр Мудранэ Бисльянэр бэнаплэм зыщизэокхэх, гъогъуйито «ЮКО» зыфиорэр Б. Мудранэм къирати, текнонгъэр къидихыгъ. Армением иллыклоу Аванес Давтян апэрэ судьяхэм тазыр тыральхагъ (шидо). Тибатыр шыклюу къыгъэлэгъуагъэм фэш БКО къирати, бэнэгъур къыхыгъ. Ко-реим спортсменэу Вон Джин Ким гугъэхэр зыдиыгъхэу бэнаплэм къирати, ау бэл къыдехъуагъ. Нарт шаом шоклын ылъекыгъэп.

Финалыкъом Б. Мудранэр Грузиен ибэнаклоу Амиран Папинашвили щыкулгар. Бисльян лъакъоклэ А. Папинашвили дидзыягъ, алтырэгъум тыригъэфагъ. Теклоныгъэр тильтэлкъэгъу къидихи, дышье медалым фэбэнэнэу фитыныгъ илэ хуугъе.

Казахстан спортсменэу Елдос Сметовыр дунаим дзюдомкэ ичемпион. Олимпиадэ джэгунхэм дышье медалыр къащидихын имурадэу Рио-де-Жанейро щыганецтвигъ. Мудранэ Бисльян дышье медалыр игугъэ шхъалыгътигъ. Такыкыи 5-м къыклоц нахь лъешэр зэнэкъокхум къицхээфагъ. Батырхэм уахътэ къафыхагъэхуагъэу зэбэнхээзэ, Бисльян хэкыпшэшү къыгъотыгъ. Казах бэнаклор ошлэ-дэмшишэу чыдзи, «къабзэу» теклоныгъэр къидихыгъ.

Къыфэгу-шыагъэх

Мудранэ Бисльян Олимпиадэ джэгунхэм дышье медалыр къащидихы, нэбгырабэ къыфэгушуагъ, Интернетэм идуунэе хытыту къыщатхыгъэр маклэ.

Германием журналистхэм зэралтытэрэмкэ, Урысыем и Президентэу Владимир Путиним дзюдор лъэшэу ыгу рехы. В. Путинимрэ Б. Мудранэмрэ алтырэгъум зыки щызэнэкъокхуагъэх, ау тренировкэ щызэдашлэу, гүшүэгъу зэфэхъухэу къыхэгъ.

Психология ин хэльэу Урысыем «къытелеункхэ», — elo Б. Мудранэм Дунэе олимпиадэ Комитетын изекулаххэр къидильтэхээ. — Ару щитими, зэнэкъокхум тишыпкъэу зафэдхэхъязыргыгъ.

Б. Мудранэм дышье къидихыгъэу апэрэ зэдэгүүшлэгъо журналистхэм адьрилагъэм къыщихгъэштигъ Къэбертэе-Бэлькъарым зэрэцхы, Краснодар краим иадминистрации физкультурыкэ ыки спортымкэ и Министерствэ зэрэфэрэзэр.

Адыгэ Республикаем ыцэхэушхъафыкыгъэу Б. Мудранэм 5-м къыклоц нахь лъешэр зэнэкъокхум къицхээфагъ. Тиреспубликэ щыщ нэбгырабэ зэрэфэгушуагъэхэм фэш «тхъашуагъэлэсэу» къариложыгъ.

Тиреспубликэ и Лышхъэу Тхъакъущинэ Аслын Олимпиадэ джэгунхэм алтэплээ.

Б. Мудранэм Урысыем ихэшыпкыгъэ командэ апэрэ дышье медалыр къызэрэфихыгъэм фэш фэгушуагъ. Япониен дзюдомкэ ибэнаклохэм лъытэнгыгъ афешы, ау къбэртэе бэнаклохэр нахь лъэшхэу елтыгъ.

Адыгэ Республикаем и Примьер-министрэу Къумпиль Муратэ Б. Мудранэм фэгушуагъ. Адыгэим шыцхэр аш зэрэфэгумэкытгъэх, Бисльян спорт гъогу Адыгэ Республикаем зэрэштиригъэжьагъэр къи-

Сыхъатбыйрэ Армен Биджосянрэ тиспортысмен цэрылоу щытыгъэх. Ахэр Бисльян ебеныхээ зэнэкъокхэм афагъэхъязыргыгъ. Бисльян ионтэгъуагъэ зыхегъахьом, Хъэпэе зэшхэм агасэхэрэм ахэхъажыгъ.

Зыщеджагъэр

Республика гимназиум үүх Адыгэ къэралыгъо университетим и Мыекьюопэ къэралыгъо гуманитар-техническо колледж къуухыгъ, — ти-

хигъэштигъэх. Тиспортысменхэм медалхэр джыри къызэрэдхыхштхэм ицыхэе зэрэтельыр хигъэунэфыкыгъ.

Мудранэ зэшхэу Бисльянрэ Аслынрэ езгэджахъэр, — elo Адыгэ Республика гимназиум тарихымкэ икэлэгэдэжэу Емтыйль Юсыф. — Спортым зэрэпшагъэхэм фэш бэрэ гүшүэгъу сафэхъущтигъ, ягъэхъажэхэм саклэупчэштигъ.

Къэбертэе-Бэлькъарым икъалэу Бэхсан Мудранэ зэшхэр къикыхи Мыекьюапэ къызэххэм, тибэнаплэм зыщагъасэу аублэгъагъ, тренерхэу Хъэпэе зэшхэр япещагъэх, — къе-иатэ Урысыемрэ Адыгэимрэ язаслучженэ тренерэу Хъот Юныс. — Бисльян ионтэгъуагъэхэм зэрэпсынклашэм къыхэ-кэу ильэс фэдизэр куп хэхьгъэм хэтэу юф дэшшагъ. Алхъо

Имедальхэр

Б. Мудранэм имедальхэр бэ мэхъух. Самбэмкэе банаэзэ Урысыем иныбжыкхэхэм язэлкүэгъухэм тыжын, дышье медальхэр къащидихыгъэх, 2006-рэ ильэсэм дунаим иныбжыкхэхэм азыфагу дышье медалыр къыщихыгъ. Хъульфыгъэхэм яхгъэгү зэнэкъокху. Урысыем щыкыгъаагъэм апэрэ чыплэр къыщидихыгъ, дунаим изэнэкъокху яланэрэ чыплэр 2007-рэ ильэсэм къыщихыгъ. 2004-рэ ильэсэм къыщыбулагъэу спортымкэ дунэе класс зиэ мастер. Европэм дзюдомкэ гъогъогуищэ ичемпион.

Самбэмкэе, дзюдомкэ зэрэбанэрэм тренерхэр къылтыппльэштигъэх, сэнаущыгъэу хэлтийр къыхагъэштигъ.

Гутиныгъэ ин хэльэу зэнэкъокхэм зафигъэхъазырынрэ Бисльян шэнышу фэхъуагъ, — къе-иатэ Адыгэ Республика дзюдомкэ ихэшыпкыгъэ командэ итренер шыхаалэу Бастэ Сэлым.

Мыекьюопэ бэнэплэе еджа-пилэ Кобл Якъубэ лъапсэ зыфишыгъэм зыщидгъэсагъ, — къытиуагъ Урысыем дзюдомкэ ихэшыпкыгъэ командэ итренерэу Гъэунэ Андзор. — Тао Хъэсанбый, Анае Аслын, Настуе Мусэ, Лев Баскаевыр, Улан Гуртуевыр, нэмыкхэри Мыекьюапэ щеджагъэх, цэрыло спортышом зэрэштигъэхэм фэш я ХХ-рэ лэшлэгъум Урысыем дзюдомкэ итренер анах дэгью Кобл Якъубэ, тренерхэу Мыекьюапэ юф щызышлэхэрэм афразэх. Адыгэим лъапсэ щытшыгъэр спортышом щылтыгъэкуюатэ.

Спортым имэфэкі

Б. Мудранэм дышье медалыр Олимпиадэ къызыцхэдхым, икъэлэ гупсэ джэгушо щашыгъ, Адыгэим исхэри фэгушуагъэх. Спортысменим игъэхъязыхэр къыжэтуынхэу тхыгъэхэр дгээхъязырхээ, сурэтыш цэрыло Стлашы Юрэ, зэльшашээрэ артистэу Перэнэкъо Чатибэ, спортым хэща-гъэхэу Лымыщэкъо Рэмэзэнэ, Хъот Юныс, Гыыш Нуухэ, Натхъо Адамэ, Хъунэ Аслын, Бэгүшшэ Адамэ, нэмыкхэри телефонкэе къытфитеугъэх, редакции къэлхэгъэри къахэгъэгъ.

Опсэу, Бисльян! Уиунальо удатхэу Тхэм бэгъашэл уеш. Медалыр къэлхын зэрэплэхэхэдээ, къылтыппльэхэрэм ашшэтигъэу къэбархэр зэхэтэхых. Ашхээ къыхэдгъэштигъэр цыхээ къызэрэфашытгъээр ары. Уигу-хэлтышхээр къыбдэхъунхэу тиыфэлъало.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Шъусакъ!

Хабзэ зэрэхъугъэу, гъэмэфэм машлом зыкышиштэним ишынагъо щээ. Аш къыхэгъэу къалэу Мыекьюапэ щылтыппльэхэрэм анаэ тирядгъадээ тшлонгъу ящагуухэм ыки яхаплэхэм къалэуль чыплэхэм ашызэхуагъоэрэ уц гүгъэр амьгъэстнэу, сида пломэ машлом зыкышиштэним ишынагъо бэрэ аш къетэ.

Хэгъэгү къоц! юфхэмкэ куулыкъум икапитанэу Р. А. Кушуу

ШЭУДЖЭН Руслан:

«Тильэпкъэгъухэр зы гуузэу адыгэхэм ти!»

АР-м хэгээгүү клоц! Йоффхэмкээ и Министерствэ кошын Йоффхэмкээ и ГъээлорышланІэ иххаматэ игуадзэу, Урысые къэралыгъо гражданскэ къулыкъумкээ а 1-рэ класс зиэ упчIэжьэгъо Шэуджэн Русльян ялофшIэн фэгъэхыхыгъэу джырэблагъэ гүшүүлэгъу тыфэхъугъ. ТиупчIэхэм игъэкIотыгъэ джэуапхэр ащ къаритыжьыгъэх.

— Руслан, ильесыбэ хүүгээр гуетыныгээшхо фууилэү юф зышыпшээрэ коцын юф-хэмкээ Гээлорышилцэр джырэблагээ АР-м хэгээгү клоц юфхэмкээ и Министерствэхагжэхъажыгь. Сыда ашльяпсэ фэхъугъэр? Мышкынкэллыклоу шъуилювшэн зэхъокыныгээхэр фэхъугъаха?

— 2016-рэ ильэсүм мэльтэлт фэгүүм и 5-м УФ-м и Президент кыдигъэкыгье унашьоу «Наркотикхэм ыкы психотропнэ веществовохэм якъегъэклоукын ыкы кощын тофхэмкэ куулыкъум тоофшэн алтыглэрэв къэральгъо гъэлорышлапэхэр клау гъэпсыжьыгъэнхэр» зыфиорэрэм кыкылэлтыклоу кощын тофхэмкэ Федеральнэ куулыкъур Урысыем хэгъэгү клоц тофхэмкэ и Министерствэ хагъехажыгъ. Мыш кыкылэлтыклоу кощын тофхэмкэ Федеральнэ куулыкъум и Гъэлорышлапэу АР-м щыэм тоофшшэхэм япчахъэ процент 30 фэдизкэ нахь макэ ашыгъ. Арау щытми, Гъэлорышлапэм ишшээрыльхэр къенэжыхъ.

Зэхжоксынгээз Гээлорышлаалтамжийн төслийн
плэан фэхжүгжлийн ямылтын төслийн
гээр, кошин тохиомжийн төслийн
күйүүм ифэлэ-фашлэхэр икхуу фэдэл
изээз эрьецаклэх. Гүшүүдээс пае,
ахэр: 2016-рээ ильээсийн Гээлорышлаалтамжийн
икуулыкчийн төслийн
фитнынгээ зиминыг цыифуу къэралыг
төслийн төслийн
къихьагаа төслийн
апешүүкэлжүүлэхийн төслийн
къэралыг
фэлэ-фашлэхэм ыкынгээ цыифхэм
ятыхынгээ къэралыгт шийдвэртэй
хэр гъэцэктэйгээнхэмийн төслийн
паспортын икъыдэхынгээ, Ижтэлбийн
къикынгээ цыифыр учетийн хэгээ
уцогжээнхэмийн төслийн
ыкынгээ гражданствэ
зиминыгээ зиминыгээнхэмийн төслийн
нэмыкхэм альэнэхийн төслийн
ахьщэ
къольхын төслийн төслийн
иофхтхабзэхэр Гээлорышлаалтамжийн
мымаклэу зэхищаагаа.

— Гээорыш ёапэм ившэ-
рыль шхъа ўхэр сыд фэдэха?

— Кошын Ыофхэмкіә құлпықтүм пшъэрый шыхбаңы іләхэм ашың миграционнә хәбзәгъезуцугъер зыукъохәрәр кыыхәгъеңшығынхәр. Мы ильесәу тызыхәтим инепәрә мафә ехууләу хәбзәгъезуцугъер зыукъуагъәхәм якъынхәгъещынкіә пәшорығыншығын 160-рә Гъэйорышапәләм зәхищагъ. Ахэм яшүағызкіә администривнә хәбзәуқъонығы 904-рә кыхагъеңшығы. Фитынгъе зымың қылғағын шығағын 1999-жылда кылғағын шығағын регистрацияе зымың 1999-жылда кылғағын шығағын 1999-жылда тазырәу сомә миллиони 3-м нәс атыралхъағы, аш щыңшығын шығағын 1999-жылда Кодекс кылғағын шығағын 1999-жылда Урысыем кылғағын шығағын 1999-жылда анахъағын шығағын 1999-жылда зәрагъеңшынхәрәм ашың администривнә Ыофпильәу кылғағын шығағын 1999-жылда

дицинэ упплэкүнхэр зашыгхэхэ нэүж уз зэфшьхаафхэр ялхээ нэбгырэ 15-м ехъумэ патент яттыгээп, ятхыльхэр афызэклэд гээжээжьыгээх ыкчи хэгъэгум идгээжьыгээх.

— Аш фэдиз цыфэу тишьольыр къихъэхэрэм япчагъэ Адыгейим ис цыфхэр егъэгумэцкых, ахэм бзэджэшыагъэхэр зэрахъанхэм тещыныхъэх. Кощын юфхэмкээ хэбзэгъэуцу-гъэр зыукъюхэрэм сыйдэущтэй шуудадызеклора?

— АР-м хэгээгүү клоц! Йоффхэмкіэ и Министерствэ тыхынхамыгъэхъажыз, тыхээгүүсэй республикэм йофтхъабзэхэр щиззэхэтгэхъэх. Іækыбым къи-кыгъэхэм альэнтыкъокэ ильэс-ныкьюу пыкыгъэм хэукунонгьэ 900 фэдиз зэрхяа гэхэдтэй. А пчагъэр гэ-реклорэм елтыгъэмэ, проценти 10-кэ нахьыб. Щысэ къэсхын. Іækыб хэгъэгухэм къарыкыгъэхэр, ахьще къала-хызз, амыльэгтгүүр, анэгу зы-фэдэри амышилэу республикэм цыпсэурэ цыифхэм яунхэм аратхэх. Ащ фэдээ пшээ зэрэ-мыхъуштыр къихэзгъэшынэу си-фай. 2016-рэ ильэсүм имэзи 6-у пыкыгъэм ашкэ хуульгэ-шлэгээ 20-м ехуу къихэдгъэ-щигь. Арышь, цыифхэм агурыд-гээлон фае ащ уголовнэ йоффхэм зэрэпэлтийр.

— Іәкѣйбим къикىгъэхэр яунэхэм зэраратхэхэрэм имызакъою, шылпкъаяз хэмэльзүү, нэпцыкъэ зыгуара гъатхэхэуи бэрэ къыхэкъы. Аш фэдэхэр сыйдэущтэу къыхэжъугъэшчихэра?

— Аш фэдэ унашьо тиљэмы лъэнкъоми Ioф дэтэшэ. Іќкыбым къикыгъехэу, хэгъегум къинэнхэу, гражданствэ зэттынэу фаехэу бэдэд щылэр. Адыгейр пштэмэ, тэри тырэгушхо зэрэшьрэхьатым, лъепкь зэфэшьхъафхэр зэрэшьгүпсэфыхэрэм. Ары нахыбэуй тишиольтыр къызыкылаклохэрэр. Бэдэдэу сഫeoштэп, ау нэпцыкылэ зызэгозытхэхэрэри щылэх. Аш фэдэ шыкылэмкылэ мы Ioфым къекlyулэхэрэм гражданствэ къыдахыныр бэкіэ нахь Іашлэх къафэхьу. Аш тэ тыльэплээ, ЗАГС-ми Ioф дэтэшэ. Зэдэпсэухэмэ, бзэу зэрыгүщилэхэрэр, сабыйхэр ялэхэмэ зэтэгъашшэшь, гуцаф горэ афэтшыимэ, прокуратурэм макъе етэгъэлыу, артиштъэрыльхэм ахэхьэ. Нэ-

үжым нәпцикілә зәготхагъэхә-
мә хъыкуым щагъэунәфы.

— Іәкібым къикігъэ цыфхэр зыгъелажъэхэу, ко- щын тофымкъэ хәбзэгъезуц- гъэр нахыбэу зыукъохэрэ предприятиехэу къыхажьугъэ- щыгъэхэр сыйд фәдэха?

— Мы ильзээм аш фэдэхэукъоныгэй бэ тилагьэп. Тэхьутэмыхийн районым ит предприятии 2-мэ аш фэдэх хүгуяа шлагъэхэр къащыхэдгээшь-

ТЫ, ИЛЬС ПЧЫА ВЭМ КЫКЮЦИ
ОПЫТЕУ АЛЭКІЭЛЬМИ ХАГЬЭХЬОН
АЛЬЭКЫЙГ. ГҮЭРЕКЛО ЕЛЬЫТЫГЭ-
МЭ, МЫГЪЕ ЙОФХЭМ ЯЗЫТЕУ БЭКЭ
НАХЫШУ ХҮҮГЬЭ.

— «Трудовой мигрант» зы-
фалорэ нэбгырэ тхъапша непэ
зэкэмкли Адыгейм щыэр?
— Йофшэкло мини 2-м ехүмэ
богонд тутын энэ нэгэн мага-

патент яттыгъэу непэрэ мафэхэм Адыгейм Ioф щашлэ. Нахыбэм унэе предприятие зилэцыхфхэм Ioф афаши. Тикъэралыгъо иэкономикэ изытет ельтыгъэу гъэрекло къэралыгъо пошлинэм ыуасе хэхъуагь, ашкъыхэклэу патентыр сомэ минкээмыгъэ нахь лъялгэ хъутгээз. Медицинэ комиссиер зэрарагъяку-рэм нэмыхкэу медицинэ полисри нэмыхкэ хэгъэгум къикыгъяхэм ялэн фае, хэгъэгум къызэрихъэу ар шлокл имылгэу къыдыхын фае. Аши ахьзе лъялпти-нэу Ѣыт. Аш нэмыхкэу урыс-сыбзэр ыкки Урысаем итарихь, ихабзэ шлокл имылгэу ашлэн фаеу хэбзэгъяуцуугъэм къыдельтэе. Хабзэм арэущтэу зэришыгъэр тэрээзу сэлжытэ, нэмыхкэ хэгъэгум къикыгъэ цыфым урысы-бзэр къыгурьыон, рыгушыгъэшүн фае. Адыгэ къэралыгъо университетын иностранцэхэм алае хэушхъяфыкыгъэ отделение илэу урыссыбзэр щараగьашлэ, ушэтынхэр щараагьэтых, нэужым зэрдежагъяхэмкэ сертификат къараты. Ар дэгүү ыкки хабзэм арэущтэу зэришыгъэр игъо шынжээч салжыта.

— Сыд фээд уахътэр ара нэмык! хэгзэгүү къикыгъэ lofshakloхэр нахыбэу Ады- геим къызыклохэрэр?

— Ар дгъэунэфыгъэу щыт, пъятхэр кызырихъэу ахэм якъеклон кырагъажъэ. Узбекистандрэ Таджикистандрэ арых нахьыбэу кызыдикъыхэрэр. Йоныгъом ыкъехэм къэралыгъом мэктэ-мактэу икъыжынхэу ахэм рагъажъэ. Къинэштхэп ыкъи фаехэп, къалэжъыре щылэмэ яунагъохэм арахъыллэжъы. Къэклорэгъэм джащ фэдэ къабзэу къежъэнхэшь, къэклощых. Урысыем нахъ къэклих, анахъэу Адыгейр ашлогупсэф. Мыйгъэ къэралыгъо пошлинер кызыздэкуаем, тлэклу ригъэджэнджэшыгъагъэх, арэу щытми, къэклох зэпью имылэу. Гъэрекло ельтыгъэмэ, мыйгъэ ахэм япчагъэ проценти 8-къэ нахьыбэу Адыгейм къэкулагъэх.

— Украинэм къышыхъугъэ
тхъамыклагъом ыпкъ къиклэу

мы аужырэ ильэсхэм Урысъем беженцэхэр бэу къи-хягъэх. Тиреспубликээ мы

Юғыгъом изытет сыйдэу щыта?
— Украинэм тхъамыклагьоу къихъухъагъэм къыхэклэу гъэреклии, гъэреклонагы къин тълэгъүгъэ. Бэдэд щыфэу къихъа-

— Адэ тэ тильэпкээгүү
адыгэхэу Сирием къикъыжы-
гъэхэм уарыгущыэн хъумэ,
квотэр афекью плон пльэ-
нжитэ?

— Сигуапэу ахэми ягууль къэсшын. Ильэс пчыагъэм ахэр зы гуузэй адыгэхэм ти. Гъэрекло мыхэм апае квотэр имыкъу зэхъум, ти Правительствэ Москва зыфиғази, нахыбэу къытатыгъ. Мы ильэсэу тызыхэтэм Сирием кыкылжыгъеу тиреспубликэ къэклюагъэр нахь мак!. Бэшлагъеу къэклюжыгъэхэм пэсүпэ ядгэгтөထь. Мыгъэ Сирием кыкылжыгъе нэбгырэ 53-мэ охътэ гъэнэфагъэк! республикем щыпсэунхэ альэкынэу тхыльтхэр афэдгъэпсыгъэх. Джыры квотэм къыхагъахьомэ, къаклохэрэм тоф адэтшлэшт. Къаклохэу, зыгъэзжыхэрэри щылэх. Тэ тынааэ зытедгъэтын фаяхэр къэклюжыгъэху, къэралыгъом иль хэбзэгъэуцугъэр зымыкухэу Адыгейим исхэр арых. Республикаем къинэнхэмк! зыпари пэрыоху къафэхьурэп. Къин хүрэр урысыбзэм изэгъешлэн ары. Бээ тофыр ары нахь къэзжэещынхэрэр. Фаяхэр курсхэм makloх, бзэр зэрагьаш! Эзреджагъэхэмк! сертификатыр къарамытэу, охътэ гъэнэфагъэк! Адыгейим щыпсэунхэмк! фитыныгъэр ыкы «вид на жительство» зыфи!орэр афэдгъэпсышъущтхэп. Адыгабзэр дэгъоу зэрашлэрэм имызакъо урысыбзэм изэгъешлэн ары.

— Кошын *лофхэмкى* Гъэло-
рышапىم упльэкүнэу зэхи-
щэхэрэм къакъэлтыкъю хэзукъо-
ныгъэу къыхигъэшхэрэм съд
фэлэ шильэлэкийжна апычыр?

— Нахыбэрэмкі хэзүү-
ныгээу къыхэдгээшхээр ашыц
лэкийб хэгээгүхэм къарыкыгээ-
хэм регистрациер аухыгээу хэ-
гээгүм зэрэшгүсэхэрэр, патен-
тыр амыгээпсигээу къэралыгъом
зэрисхэр. Аш фэдэу къыхэдгээ-
шыгъяжээм тазырхэр атетэльхээх
ыкли хэгээгүм исынхэ фимытхэу
итэгъякыжых. Гъэрекло ельы-
тыгъэмэ, процент 50-кэ нахын-
бэу мыгье идгъякыжыгъяж.

КИАРЭ Фатим.

ГАНДБОЛ. ОЛИМПИАДЭ ДЖЭГУНХЭР

Мыекъопэ пшъашъэм ирекорд

Урысыер — Кореир — 30:25 (12:13).
Олимпиадэ джэгунхэу Бразилием щыклохэрэм шызылгагъэх.

Пешорыгъэшь ешлэгүхэм тэконоғъэр къашыдээыхырэ командахэр зэнэкъокуум щылыклохэштых. Ар къыдальтыгээ, спортсменкхэм ялэпэсэныгъэ къагъэлэгъуагь. Апэрэ такъикъ 30-р 13:12-у Кореим иешлаклохэм ахьыгь. Ятлонэрэ такъикъ 30-м гумэкыгъуабэ къытфихыгь. Пчагъэр зэрэлтыгъуатэштыхъэр: 13:19, 14:20, 15:21-рэ. Урысыем ихэшыгыгъэ командэ итренер шъхьалэ Евгений Трефиловыр спортсменкхэм яушынгь, ешлэкто заулэ зэблихъугь.

Къэлэгчэйтуу Анна Седойкинам ычылдэх Виктория Калининаар иешлаклохэм къихыгь. Виктория Мыекъуапэ щыщ, «АГУ-Адыфым» щаплугь, 2015-рэ ильэсүм тикомандэ хэкъыжы, «Астраханочкэм» щешэу үублагь. В. Калининаар Кореим дешлээз, тикъэлапчэ гьогготуу 15 къыдаягъэх, 11 лэгугаор къыубы-

тыгь. Спортым хэшыкъ физиолохэм зэрэхагъунэфыгъигъэу, процент 70-м нахыбэ къэлапчэм лэгугаор къыдаригъэдзагъэп, ар дунээ шапхъэхэмкэ къэлплийтэн зыхыкъе, Виктория Калининаар рекорд ыгъеуцугъэу плытэ хууцт.

Тикъэлэгчэут цыхъэшлэгъо зэршлээрэм ишуугагъекъе тиспортсменкхэм ягушхонигъэхэхъуагь, апэкэ зильтихекъе ухумаклохэр нахь лъэшэу агъэгумэкыгъэ аублагь. М. Судаковам, А. Вяжировам, Е. Ильинам, А. Сень, нэмэкхэм Кореим икомандэ икъэлапчэ лэгугаор дадзэ. М. Петровам зэкэлъяклоу гьогготуу хъагъэм лэгугаор ридзагь.

Тигъэзетеджэхэм агу къэтэгъэкыжы М. Петровар Джэнчэтэ Султан фэгъэхыгъэ шэжж турнирэу Мыекъуапэ щыклохэм зыхэлажжэем, дэгьюу зэршлээрэм имызакъоу, «Пшъашъэ анахь

дах» зыфиорэ щытхъуцлэр зэхэшаклохэм зэрэфагъэшшохэгъяа. М. Петровар «Ростов-Доным» хэтэу Урысыем изэнэкъокуум хэлжээ, Адыгейим ичыпэе дахээр зэригъэлэгъунхэр шеншилэх фэхъугь.

М. Петровам бьогогуищ хъагъэм лэгугаор ридзагь, пчагъэр 29:23-рэ хуугъэ. Е. Ильинар ухумаклоу лэклэхэ, лъэшэу ыдзыгъэ лэгугаор къэлэгчэе клоцым щычэрэгтэгээ — 30:24-рэ, къеухыр 30:25-рэ.

Евгений Трефиловыр Адыгейим шыкъе щашэ, «АГУ-Адыфым» итренерэу щытыгь. Аш зэрильтийгээ, типшъашъехэм ешлэгьу пэпчэ ялэпэсэныгъэ щыхагъэхон альэкыщт. Тихэшыгыгъигъэ командэ медальхэм афэбэншт.

Виктория Калининаар, нэмэкхэм иешлаклохэм апэрэ теклоноғъэр къызэрэдахыгъэм фэш тафэгүш. Урысыем спортсменкхэр тигъуасэ Францием дешлэгъэх.

Олимпиадэ джэгунхэр лэклэхэ, зэнэкъокуухэм тшюгэшшэгъонэу талъеплэ.

Сурэтым итээр: Урысыем ихэшыгыгъэ командэ икъэлэгчэутэу Виктория Калининаар.

Зэхэзыщагъэр
ыкъи къыдэзыгъяа:
Адыгэ Республика
кэм лъэпкъ
Иофхэмкэ, Иэкыб
къэралхэм ашы-
псэурэ тильэп-
къэгъухэм адярьи
зэпхыныгъэхэмкэ
ыкъи къэбар
жъугъэм иамал-
хэмкэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыиэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъялэм
иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
шхъялэм зы-
хыырэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушихыты-
гъэр:
Урысые Федерацием
хэутын Иофхэмкэ,
телерадиокъэтын-
хэмкэ ыкъи зэлъы-
Иэсикэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
чыпэ гъэйоры-
шапл, зэраушыхы-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаутийрэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкІэмкИ
пчагъэр
4041
Индексхэр
52161
52162
Зак. 454

Хэутыным
узшыкІтхэнэу щыт
уахътэр
Сыхытэр 18.00
ЗышыкІтхэнэх
уахътэр
Сыхытэр 18.00

Редактор
шхъялэм
Дэрбэ Т. И.

Редактор
шхъялэм
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшъялдэхыжыкъ
зыхыырэ
секретарыр
Хъурмэ
Х. Х.

АТЛЕТИКЭ ОНТЭГҮҮР

Нартхэм ямедиалхэр

«Адыгэ макъэм» къызэрэхиутыгъагъэу, Урысыем атлетикэ онтэгүүмкэ изэнэкъокуум къалэу Белгород щыкъуагь. Ильэс 23-м нэс зынбыжхэр щылычым ёбныгъэх. Адыгэ Республикаар ибатырхэм медалитуу къыдахыгь. Нарт шъаохэм тафэгүш.

Хыышт Хъазрэйтый, кг 56-рэ, ящэнэрэ чыпээр къыфагъэшшошагь. Урысыем спортымкэ имастер ишапхъэхэр ригъэкъуагь. Тренерхэу Сихыу Аслынэрэ Выкъэ Рэштидэрэ спортыменэр агъасэ.

Адыгэ къэралыгьо университетын физкультурэмрэ дзюдомрэхэ и Институт щеджэрэ Кобэштыч Аслын килограмм 77-м

нэс къээзыщчырэм якуп хэтыгь. Тлоштэгъукэ кг 324-рэ (150+174-рэ) къылэти, тыхын медалыр къыдихыгь. Шыкъе «рывок» зыфиорэмкэ дышшэ медалыр къыфагъэшшошагь.

Кобэштыч Аслын иапэрэ тренерир Уджыхыу Мэдин.

Сурэтым итхэр: Уджыхыу Мэдинэрэ Кобэштыч Аслынэрэ.

ПЛЯЖНЭ ГАНДБОЛЫР

Псауныгъэр Щагъэлпытэ

Урысые Федерацием пляжнэ гандболымкэ икъи зэнэкъоку Ставрополь щыкъуагь. Финалым командэ 13 щызылгагъигъэ. Адыгэ Республикаар щыщ пшъашъэхэм тренерэу Валерий Гончар пшъашъэхэм адызэрихыгь.

— Пешорыгъэшь зэлукігъухэм ауж Адыгейим икомандэ Брянскэ къыкыгъэхэм атекъуагь, — къытиуагь Валерий Гончар. — Ростов-на-Дону щыщ пшъашъэхэм ешлэгүр къашотхынным тыпэблэгъагь, ау тинасын къыхыгъээ.

Ставрополь апэрэ чыпээр фагъэшшошагь, Краснодар ятлонэрэ, Волгоград ящэнэрэ хуугъэх. Адыгэ Республикаар икомандэ нахь ныжыклохэр щешлэгъэх, я 7-рэ

чыпээр гъэхъагъэхэ фэтэлэгъу.

Пляжнэ гандболым тиспортысменкхэр зыхэлажжэхэрэ бэшагъэп. Мыекъопэ къэлэ паркым дэжэш эшлаклоу къыщызэлхыгь, пляжнэ гандболым пыщагъэхэм ялчыагъэ хэхъонэу тэгүгээ. Валерий Гончар, тикомандэ хэт пшъашъэхэм къызэрэтауагь, псауныгъэр агъэптийнэмкэ, языгъэпсэфигъо уахътэ гъэшлэгъонэу агъэклоонэмкэ пляжнэ гандболыр спорт лъэпкъ дэгъухэм ашыщ.

Нэктубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурий.

